

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA Z ZAKRESU HISTORII ŚLĄSKA

oprac. Wojciech Mrozowicz

Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego

<https://orcid.org/0000-0002-4407-0698>

55 lat Wydziału Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki Wrocławskiej 1968–2023. Księga jubileuszowa, red. Jan Blachowski, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2023, ss. 236, ill.

Bogatynia i okolice, fot. Krzysztof Moroz, Bogatynia: Urząd Miasta i Gminy w Bogatyni, 2023, ss. 160, ill. (dot. m.in. historii).

Borecki Kamil, *Wszystko dla innych. Mirosława Chamcówna (1919–2000)*, Wrocław: Centrum Historii Zajezdnia. Ośrodek Pamięć i Przeszość, 2023 (Dolnośląska Solidarność. Seria wydawnicza im. Antoniego Wójtowicza), ss. 232, ill.

Broda Michał, *Dziewiętnastowieczny spór o Kodeks Liwiusza z kościoła św. Piotra i św. Pawła w Legnicy*, Kraków: Księgarnia Akademicka, 2023, ss. 92, ill.

Bujakowski Maciej, Janoszek Ewa, Kenig Piotr, *Historia tkanego dziedzictwa Bielsko-Białej / Geschichte des gewebten Erbes von Bielsko-Biala / The history of the woven heritage of Bielsko-Biala*, red. M. Bujakowski, Bielsko-Biala: Davis Fabrics Sp. z o.o., 2023, ss. 182, ill. (teksty równoległe w języku polskim, angielskim i niemieckim).

Choraży Bożena, Choraży Bogusław, Foltyn Edelgarda M., Foltyn Eugeniusz, *Jaworze w świetle badań archeologicznych*, Jaworze: Towarzystwo Miłośników Jaworza, 2022 (Biblioteczka Towarzystwa Miłośników Jaworza, 5), ss. 218, ill.

Dla polskiej i śląskiej Ojczyzny. Józef Buzek (1873–1936), red. Renata Czyż, Adrian Korczago, Bielsko-Biala: Ośrodek Wydawniczy „Augustana”, Diecezja

- Cieszyńska Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP; [Cieszyn]: Zamek Cieszyn, 2023, ss. 176, ill.
- Dzióbek Michał, *Katowickie pomniki i tablice pamiątkowe. Katalog*, Katowice: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, 2023, ss. 256, ill.
- Firszt Stanisław, *Schaffgotschowie. Arystokratycznyród na Śląsku*, wyd. 2., Cieplice–Jelenia Góra: Wydawnictwo Ad Rem, 2023 (Źródła Cieplickie), ss. 239, ill.
- Gabrowski Marian, *Lubawska filia obozu Gross-Rosen w relacjach strażniczek*, Polkowice: Marian Gabrowski, 2024, ss. 231, ill.
- Gaworski Marek, *Bolków castle*, cooperation Krzysztof Kędroń, Marek Janas, Piotr Gabruś, transl. Angelika Gaworska, Strzelce Opolskie: Wydawnictwo Matiang, 2023, ss. 92, ill.
- Gola Arkadiusz, *Inny (nie)obcy. Romowie na Górnym Śląsku 1991–2023 / Other (not) alien. Roma in Upper Silesia 1991–2023*, Katowice–Sosnowiec: Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris, Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu, 2023, ss. 288, ill.
- Grochowska-Jasnos Marzena, *Blask złota i srebra, czyli Pieniądz w baroku. Katalog wystawy skarbu monet nowożytnych z Głogowa (ukrytego po 1656)*, Głogów: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie, 2023, ss. 299, ill.
- Gronostaj Eugeniusz, *Życie codzienne mieszkańców Jeleniej Góry w granicach Księstwa Jaworskiego. Ilustrowana monografia miasta do końca XVIII w.*, Jelenia Góra: Wydawnictwo Ad Rem, 2023, ss. 431, ill.
- Gwioździk Jolanta, Pasterna Grażyna, Żurawska Ewa, „A źródło wciąż bije...”. NSZZ „Solidarność” w Uniwersytecie Śląskim w latach 1980–2020, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2022, ss. 486, ill.
- Hager Bronisław, *Moja droga do wolności. Wspomnienia z młodych lat*, oprac. i red. Krzysztof Gwóźdź, Piotr Hnatyszyn, Tarnowskie Góry–Zabrze: Muzeum w Tarnowskich Górach, Muzeum Miejskie w Zabrzu, 2023, ss. 348, ill.
- Halor Antoni, *Rok obrzędowy na Górnym Śląsku*, red. Bogumiła Hrapkowicz-Halor, Chorzów: Lokalne Dziedzictwo LH Local Heritage, 2023, ss. 230, ill. (dot. XIX–XX w.)
- Hanich Andrzej, *Prószków od czasów najdawniejszych do współczesności*, Opole: Instytut Śląski, 2023, ss. 705, ill.

- Historia krok po kroku. Pochód Gwarkowski*, red. Krzysztof Stręcioch, Tarnowskie Góry: Tarnogórskie Centrum Kultury, 2023, ss. 144, ill.
- Hojka Piotr, *O początkach Wodzisławia Śląskiego*, Racibórz: Wydawnictwo Nowiny sp. z o.o., 2023, ss. 46, ill.
- Imiołczyk Ewelina, *Ludzie i bestie z kaffi rodem*, Bytom: Muzeum Górnośląskie w Bytomiu, 2023, ss. 111, ill. (publikacja towarzysząca wystawie w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu).
- „Jahrbuch für Schlesische Kirchengeschichte” 101/102 (2022/2023, wyd. 2024), [Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt], ss. 324.
- Jakubów Janusz, *„Białe plamy” w historii Brzegu. Organy bezpieczeństwa w PRL w walce z opozycją polityczną, oporem społecznym i Kościołem katolickim w powiecie brzeskim w latach 1945–1966*, Komorów–Brzeg: Wydawnictwo Antyk Marcin Dybowski, 2023, ss. 416, ill.
- Jasińska Kamilla, *Burgweide. Niemiecki obóz przejściowy i obóz pracy. Miejsce – ludzie – pamięć. Katalog wystawy*, Wrocław: Instytut Pamięci Narodowej, 2024, ss. 219, ill.
- Jastrzębie-Zdrój na łamach prasy w latach 1945–1989, wybór i oprac. Marcin Boratyn, Dariusz Mazur, Jastrzębie-Zdrój: Miejski Ośrodek Kultury, 2023, ss. 239, ill.
- Juretko Henryk, *Blotnica Strzelecka. Historia znana i nieznana / Blottnitz: bekannte und unbekannte Geschichte*, tłum. Krzysztof Warzecha, Opole: Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, 2023, ss. 288, ill.
- Klica Paweł, *Radio familok. Historia śląskich szlagierów*, Katowice: Wydawnictwo Szerokie, 2023, ss. 214.
- Kolář Ondřej, *Boje na Moravě a ve Slezsku v dubnu a květnu 1945*, Nevojice: Jakab Publishing, 2023 (Armada, 15), ss. 50, ill.
- Kopernik. *Influencje. Katalog wystawy*, oprac. Agnieszka Franczyk-Cegła, Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 2023, ss. 182, ill. (publikacja towarzysząca wystawie Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu).
- Łubocki Jakub Maciej, *50 na 50. Jubileusz 50-lecia Działu Sztuki Wydawniczej Muzeum Narodowego we Wrocławiu*, Wrocław: Muzeum Narodowe we

- Wrocławiu, 2023, ss. 159, ill. (publikacja towarzysząca wystawie Muzeum Narodowego we Wrocławiu).
- Maciejewska Irena, *Wizerunki Matki Bożej na medalach polskich (1724–ok. 1918). Katalog zbiorów*, Wrocław: Muzeum Miejskie Wrocławia, 2023, ss. 215, ill.
- Maćkowska Elżbieta, *Dzieje cukrownictwa na Ziemi Górowskiej. Monografia*, Góra: Fundacja Pomocy Szkole im. Edwarda Machniewicza, 2023, ss. 200, ill.
- Maraszek Ryszard, *Wspomnienia. Prezydent Lubina – wojewoda legnicki – poseł na Sejm*, Lubin–Legnica: Ryszard Maraszek, Legnicka Biblioteka Publiczna, 2023, ss. 149, ill.
- Materiały pokonferencyjne (z dostępem cyfrowym): „Letnia Szkoła Historii Żydów Dolnośląskich – jak uczyć o Holokauście 78 lat później?”*. *Materiały edukacyjne Fundacji Bente Kahan*, red. Ewa Skrzywanek, Marek Mielczarek, Wrocław: Fundacja Bente Kahan, 2023, ss. 76, ill.
- Między Kresami Wschodnimi a Śląskiem. Biografie niebanalne*, red. Joanna Luśsek, Bytom: Muzeum Górnośląskie w Bytomiu, 2023, ss. 529, ill.
- Misiurska Agnieszka, *Budowa państwa polskiego w latach 1918–1922 w optyce francuskiej i brytyjskiej prasy codziennej*, Opole: Instytut Śląski, 2023, ss. 382, ill. (dot. m.in. plebiscytu na Górnym Śląsku i Powstań śląskich).
- Miształ Marek, *Korfantów 1945–1975. Z dziejów gminy górnośląskiej*, Korfantów: [Marek Miształ], 2023, ss. 391.
- Moja droga... Rozmowy Arkadiusza Oleksaka, cz. 7* [rozmówcy: Zenon Piotrowski, Maria Moniuszko, Olga Horodecka, Emilian Manasterski, Maria Dąbrowska, Jan Szoltra], Namysłów: Wydawnictwo Namisłavia, Tadeusz Wincewicz, 2023 (Biblioteczka Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Oddział w Namysłowie, 3(9)), ss. 184, ill.
- Musiół Józef, *Okrakiem przez wiek. Strzępy pamięci*, Katowice: Śląsk, 2023, ss. 571, ill.
- Nowak Jan, *Kronika miasta i powiatu Tarnowskie Góry. Najstarsze dzieje Śląska i Ziemi Bytomsko-Tarnogórskiej. Dzieje pierwszego górnictwa w Polsce*, Bytom: PolskaKsiegarnia.pl, [2023], ss. 304, ill. (reprint wydania z 1927 r.).
- Opactwo OO. Cystersów, Henryków. Przewodnik*, fot. Witold Kobus, Wrocław: Wydawnictwo Kobus, 2023, ss. 56, ill.

- Pamiętnik z gminy Zebrzydowice. Praca zbiorowa*, t. 1, oprac. Tomasz M. Staniek, Patryk Nowak, Zebrzydowice: Stowarzyszenie Miłośników Tej Ziemi, 2023, ss. 430, ill.
- Parchatko Czesław, *Dzieje ziemi kłodzkiej*, t. 1–2, Wrocław: Wydawnictwo Beta-Druk, 2023, ss. 513, 510, ill.
- Pobóg-Lenartowicz Anna, *Non omnis moriamur. Dominikanie śląscy w źródłach memoratywnych z XVIII i XIX wieku przechowywanych w archiwach czeskich i morawskich*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2023 (Studia i Monografie, 624), ss. 230, ill.
- Porębscy Anna i Mieczysław, Różewiczowie Wiesława i Tadeusz, *Pisanie jest tylko dodatkiem. Korespondencja 1946–2011*, podała do druku, oprac. i wstępem opatrzyła Krystyna Czerni, Wrocław: Warstwy, 2023, ss. 649, ill.
- Praetorius Johannes, *Znane i nieznanne historie o awanturniczym i sławnym na całym świecie Duchu Gór jakie nie tylko ze wszelkiego rodzaju relacji obcych kupców, lecz także z doniesień znakomitych i uczonych śląskich obywateli*, tłum. Andrzej Paczos, wyd. 2. popr. i uzupeł., Jelenia Góra: Wydawnictwo Ad Rem, 2023 (Tako rzecze Riphen Zabel), ss. 179, ill.
- Przysiężna-Pizarska Magdalena, *Grodziska wczesnośredniowieczne na Opolszczyźnie. Miejsca pamięci po ośrodkach władzy wczesnośredniowiecznej i średniowiecznej na Śląsku Opolskim. Katalog*, Opole: Instytut Śląski, 2023, ss. 168, ill.
- Rok Wojciecha Korfanteo. Historia – polityka – edukacja*, oprac. Marek Białokur, Leokadia Drożdż, Dariusz Gołębiowski, Teresa Maresz, Agnieszka Miśsińska, Opole: Instytut Śląski, 2023, ss. 98.
- Rozmowy z ks. Helmutem Janem Sobeczką*, red. ks. Grzegorz Poźniak, Ewelina Szendzielorz, Opole: Zakład Poligraficzny Sindruk, 2023 (Śląska Fermata, 6), ss. 141, ill.
- Rudorff Andrea, *Kobiety w podobozach Konzentrationslager Groß-Rosen*, Wałbrzych: Muzeum Gross-Rosen, 2023, ss. 450, ill.
- Saeculum – stulecie Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Polanicy-Zdroju 1923–2023*, red. Zbigniew Franczukowski, Polanica-Zdrój: Wydawnictwo Pressforum, 2023, ss. 237, ill.

- Schwarzmaier Alfred, *Die Hauptmanns und Martel. Das Leben der Margarete Heumader / Hauptmanowie i Martusia. Życie Margarety Heumader*, tłum. Elżbieta i Janusz Skowrońscy, Tiefenbach–Jelenia Góra: Ad Rem, 2023 (Gerhart Hauptmann i Przyjaciele / Gerhart Hauptmann und die Freunde), ss. 121, ill. (równoległe tekst niemiecki i polski).
- Skarby opactwa. Kościół pw. św. Józefa w Krzeszowie. Freski, zabytki ruchome*, Krzeszów: Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Krzeszowie, [2023], ss. 40, ill.
- Stasińska Agata, Tomysław Mateusz, *Śląska „ars moriendi”. Średniowieczne metalowe płyty nagrobne*, red. Izabela Poręba, Wrocław: Muzeum Narodowe we Wrocławiu, 2023, ss. 68, ill. (publikacja towarzysząca wystawie Muzeum Narodowego we Wrocławiu).
- Szajda Marek, *Między propagandą a turystyką. Dni Karkonoszy i 840-lecie Jeleń Góry w 1948 roku*, Wrocław: Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, 2023, ss. 187, ill.
- Szota Tomasz, *Pamiętki z kampanii napoleońskich 1813 roku pod Lwówkiem Śląskim*, Lwówek Śląski: Lwówecka Biblioteka Publiczna, 2023, ss. 63, ill.
- Sztuchlik Bronisław, *Cztery rody z Cieszyńskiej Ziemi (genealogia rodowa)*, Studzionka–Pszczyna: Wydawnictwo „Ewangelik Pszczyński”, 2023, ss. 126, ill. Dot. rodów Jozków, Koniecznych, Kubeczków i Sztuchlików.
- Sztuka w przestrzeni miasta* [Katowice], red. Krzysztof Kraus, oprac. Irma Kozina, Roman Lewandowski, Dorota Pociask-Frącek, Zuzanna Sokołowska, Katowice: Instytut im. Wojciecha Korfańtego, 2023, ss. 53, ill.
- Ślązacy od czasów najdawniejszych do współczesności / Schlesier von den frühesten Zeiten bis zur Gegenwart*, 6, A–Z, red. i tłum. Joanna Rostropowicz, Opole: Fundacja Nauki i Kultury na Śląsku, 2022, ss. 343, ill. (równoległe tekst polski i niemiecki).
- Wądołowski Marcin, Roszak-Kwiatkiewicz Paweł, *Maciejkowice* [dzielnica Chorzów]. *Zarys monograficzno-źródłowy*, Chorzów–Siemianowice Śląskie: Lokalne Dziedzictwo LH Local Heritage, 2023, ss. 148, ill.
- Wądołowski Marcin, Wądołowska Patrycja, *Przelajka* [dzielnica Siemianowice Śląskie]. *Szkice historyczne*, Chorzów: Lokalne Dziedzictwo LH Local Heritage, 2023, ss. 100, ill.

- Wilk Sonia, Łuków vel Broniszewska Magdalena, Kościelny Katarzyna, *Pierwiostek żeński. Artystki nieprofesjonalne ze zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach*, Katowice: Muzeum Śląskie, 2023, ss. 94, ill.
- Witczak Zbigniew, *Działalność gospodarcza i uposażenie klasztoru kanoników regularnych w Żaganiu do początku XVI wieku*, Opole: Wydawnictwo Sindruk-DIMK – Zakład Poligraficzny Sindruk, 2023, ss. 259, ill.
- Witek Monika, *Historia kultu cudownego wizerunku Matki Bożej w Pszowie*, Wrocław: Wydawnictwo Drukarnia Kobus, 2023, ss. 32, ill.
- Wrocławski jidyszkajt. Rozmowy z polskimi Żydami*, red. Tamara Włodarczyk, Jelenia Góra: Wydawnictwo Ad Rem, 2023, ss. 483, ill.
- Z przeszłości do przyszłości. Jubileusz 125-lecia Śląskiego Banku Spółdzielczego „Silesia” w Katowicach*, Katowice–Warszawa: Silesia Bank. Śląski Bank Spółdzielczy w Katowicach, Difin, 2023, ss. 127, ill.
- Zajączkowski Sławomir, „Zagra-Lin” równa się odwet. Berlin, 24 lutego–10 kwietnia 1943, Wrocław, 23 kwietnia 1943, rysunki Krzysztof Wyrzykowski, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2023 (W imieniu Polski walczącej, 6), ss. 47, ill. (komiks).
- Zamek w Pszczynie. Perła śląskiej architektury / Pszczyna Castle. Pearl of Silesian architecture*, red. Maciej Kluss, teksty: Maciej Kluss, Sylwia Smolarek-Grzegorzcyk, Marcin Nyga, tłum. Aleksandra Sobczak-Kövesi, fot. Piotr Kłosek, Marcin Cyran, wyd. 2 popr., Pszczyna: Muzeum Zamkowe w Pszczynie, 2023, ss. 219, ill.
- Złoch Wiesław, *Swój plan wykonam. Dziennik górnika z 1972 roku*, oprac. Ryszard Kaczmarek, Jerzy Kochanowski, wstęp Jerzy Kochanowski, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2023, ss. 302, ill.

